

SIMONA MURÁRIKOVÁ

ZDRAVÍ JAKO KULTUROLOGICKÉ TÉMA

DIPLOMOVÁ PRÁCE POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Zdraví není jako kulturologické téma příliš frekventované. Ne snad proto, že by bylo tématem marginálním, naopak. Nízká frekvence spíše vypovídá o obtížné uchopitelnosti předmětu tak komplexního. Volbu tématu předložené práce lze tak jen uvítat a zároveň ocenit diplomantčinu odvahu. Ve studii formátu diplomové práce lze zadání přirozeně interdisciplinární povahy zvládnout jen za předpokladu, že potenciální riziko bezbřehosti odvrátí promyšlená redukce a dobrá strategie.

Rád konstatuji, že diplomantka ke svému tématu našla schůdnou cestu. Logicky vychází od definice pojmu *zdraví*, pro niž nejprve připraví precizaci rámce kultury a metodologického média kulturologie. (Pokud vím, jde o první diplomovou práci, kde se operuje s pojmem Pražské kulturologické školy.) Vstupní vymezení se soustřeďuje na nejfrekventovanější definici Světové zdravotnické organizace, spojuje ji s jejím pojetím pojmu *kvality života* a exponuje citlivou problematiku nerovnosti v přístupu ke zdraví také s pomocí analýzy statistických údajů. Definice, jíž dodává na váze autorita WHO, je ovšem jen vhodnou expozicí kulturně historické studie, která sleduje proměny chápání zdraví v evropské kultuře v celém časovém rozpětí od pravěku po současnost a s občasnými kulturně geografickými přesahy za rámec Evropy. Hutná studie se opírá o základní díla k dějinám medicíny a o Soukupovy *Dějiny antropologie*, především pro české reálie sahá ale s bezpečnou orientací i po literatuře speciální. Kulturně historickou studii vhodně rytmezují podkapitoly, které každou vývojovou fázi kotví v konkrétním historickém prostředí Prahy. Rozpětí záběru práce od myšlenkových konceptů, týkajících se zdraví, po konkrétní posuny praktické medicíny, které je stimulují, tak získává pevnější rámec a jistou názornost. Nároky na autorku se tím samozřejmě zvýšily. Diplomantka dostala povinností autora kulturně historické studie, jsou tu ale i rozměry, jimiž je překročila. Především způsob, jímž sleduje dějiny myšlení o zdraví a nemoci, prozrazuje i solidní znalost dějin filosofie a schopnost práce s filosofickými texty.

Kulturně historická studie, podávající plasticky obraz vývoje pojetí zdraví, by byla postačujícím zadáním diplomové práce. Za podstatné pozitivum předložené

práce Simony Murárikové pokládám fakt, že se s tím nespokojila a studii vyústila do kritické analýzy současného stavu. Reflektuje tu recentní texty, jejichž výběr svědčí o tom, že své téma sleduje systematicky a s širokým záběrem.

Samostatné ocenění zasluhuje obrazová složka práce, která není pasivní ilustrací, ale otevírá další roviny interpretace. Diplomantka tu především zúročuje autopsii, kterou lze jen vytušit z textu, kde není explicitě manifestována, a ukazuje, jak hluboký je její zájem o zkoumanou problematiku. Ze své dlouholeté zkušenosti si dovedu představit rozsah rešerše, nutné k získání ikonografických pramenů. V práci se totiž zdaleka neobjevují jen notoricky reprodukováná díla typu Rembrandtovy *Anatomie dr. Tulpa*. Velmi chudý je fond ikonografických pramenů k pražským zdravotnickým zařízením, i tady diplomantčin výtěžek svědčí o nemalém úsilí a dobré orientaci v literatuře. Finální redakci bohužel unikly drobné omyly v zařazení některých obrazových dokladů ve vztahu k textu.

Souhrnně mohu konstatovat, že se přes krajně omezený rozsah diplomantce podařilo široké téma představit v základních konturách v adekvátní mezioborové perspektivě, poučeně, přehledně a srozumitelně. Práci vyznačuje logická struktura, čisté vedení výkladu a solidní jazyková kultura. Diplomovou práci Simony Murárikové *Zdraví jako kulturologické téma* proto **doporučuji k obhajobě**.

Navrhovaná klasifikace: *velmi dobře*

V Praze 2. června 2012

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.